

JHL

Yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimus 1.5.2022 – 30.4.2024

Sopimusasiantuntijat Tanja Tuunainen-Vainio ja Laura Kovalainen

Soveltamisala

- Työehtosopimusta noudatetaan Hyvinvointiala HALI:n jäsenyritysten palveluksessa oleviin sosiaalialan palveluyksiköissä työskenteleviin työntekijöihin.
- Sopimus ei kuitenkaan koske:
 - Yrityksen johtoa, itsenäisten osastojen päälliköitä sekä vastaavia esimiesasemassa olevia henkilöitä, jotka edustavat työnantajaa tämän työehtosopimuksen piirissä olevien työntekijöiden työsuhteen ehtoja määriteltäessä. Tällä tarkoitetaan sellaisia yrityksen johtoon kuuluvia, itsenäisten osastojen päälliköitä sekä vastaavia esimiesasemassa olevia henkilöitä, joiden pääasiallisiin tehtäviin kuuluu työnantajan edustajana toimiminen.
- Yleissitova työehtosopimus
- Soveltamisalalla noin 70 000 työntekijää, jotka työskentelevät mm. yksityisissä päiväkodeissa, vanhusten palveluasumisessa ja hoitokodeissa, vammaisten henkilöiden asumispalveluissa, ensi- ja turvakodeissa, päihdepalveluissa, lastensuojelussa sekä henkilökohtaisina avustajina.

Sopijaosapuolet

- Työnantajajärjestö:
 - Hyvinvointiala HALI ry
- Työntekijäjärjestöt:
 - Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
 - Sosiaali- ja terveysalan neuvottelujärjestö SOTE ry (SuPer, Tehy, ERTO),
 - Talentia ja
 - Sosiaalipalvelualan allianssi Salli ry (Jyty, PRO ja STHL)

Sopimuskausi

- Työehtosopimuksen voimaantulo 1.5.2022 ja päättymisen 30.4.2024.
- Mikäli osapuolet eivät kuitenkaan pääse sopimukseen vuoden 2023 palkankorotuksista 15.3.2023 mennessä, voidaan työehtosopimus irtisanoa päättymään 30.4.2023 mennessä.

Palkankorotukset

- Työntekijöiden 31.8.2022 voimassa olevia henkilökohtaisia kuukausipalkkoja, tuntipalkkoja ja taulukkopalkkoja korotetaan **1.9.2022** lukien 2,0 %.
- Palkkaryhmien vähimmäistasoihin tehdään **1.9.2022** korotukset, joiden kustannusvaikutus koko sopimuksen piirissä on 0,8 %.
- Palkkaryhmittelyn alin palkkaluokka G12 poistuu

Kustannukset

- 3,5 %:n nosto luottamusmiesten, pääluottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen korvauksiin, ellei vähimmäistaulukoiden nosto johda korkeampaan korvaukseen (vähimmäistaulukoita korotetaan 5 % ja 100 edustetun työntekijän tasosta alkaen 7 %).
- 40 % hälytyskorvausten nosto
- 7 %:n kielilisän nosto.
- Kokonaan uutena työsuojeluvaltuutettujen korvaustaulukot.

Tekstimuutoksia

- Lomarahat:
 - selkeytys siitä, että hyväksyttävä syy olla palaamatta lomalta on esimerkiksi työsuhteen päätyminen loman aikana, noudattaen irtisanomisaikaa.
- Lisäedellytyksiä suulliseen enintään viikon määräaikaiseen työsopimukseen: ilmoitetaan kirjallisesti/sähköisesti myös määräaikaisuuden peruste.
- Siviilipalveluslain mukainen kertausharjoitus rinnastuu reservin kertausharjoitukseen (maksetaan korvauksen ja palkan välinen erotus)
- Loppupalkan maksuaikataulu, kun työsuhde päättyy kesken tasoittumisjakson (seuraava normaali palkanmaksupäivä tai 2 viikon kuluessa)
- Soveltamisohje sairausajan lisien maksusta:
 - Käytettäessä vuosilomapalkan mukaista tuntikohtaisten lisien huomioon ottamista, maksetaan tunti-lisien osuus sairausajalta riippumatta siitä, mille viikonpäiville sairausloman alle jääneet työpäivät sijoittuivat.

Tekstimuutokset: työaika

- Vaihdettaessa tuntikohtaisia lisiä vapaaksi, pyritään samalla sopimaan vapaa-ajan antamisen ajankohdasta tai käymään läpi ne periaatteet, miten vapaat annetaan.
- Työaikapankista sovittaessa työnantajan ja työntekijän välillä sovitaan samalla mitä tuntiäisiä ja korvauksia sinne kunkin työntekijän osalta säästetään
- Yli 6 vko tasoittumisjaksojen työaikasuunnitelman oltava työntekijäkohtainen, henkilökohtainen ja kirjallinen
- Työnantaja ei saa yksipuolisesti tasoittaa työtunteja saman tasoittumisjakson aikana.
- Työvuoroluettelon muutos sovittaessa tai *painavan* ennalta arvaamattoman muutoksen takia.

Tekstimuutoksia: lepoajat

- Uusi soveltamisohje: 20 minuutin ruokatauko on järjestettävä siten, että työntekijä kykenee sen aikana ruokailemaan. Tauon aikana voi kuitenkin tulla tilapäisiä keskeytyksiä asiakkaiden auttamistilanteiden sitä edellyttäessä. Muu kuin vähäinen keskeytys oikeuttaa tauon jatkamiseen keskeytystä vastaavalla ajalla. Asiakkaiden kanssa tehtävää esimerkkiruokailua tai vastaavaa työtehtävää ei lasketa ruokatauoksi.
- Viikkolepo:
 - 3 vko:n työvuorolistalla tulee olla vähintään 6 vapaapäivää sekä arkipyhävapaat arkipyhäjaksoilla, ellei arkipyhävapaiden ajankohdasta ole sovittu TES 7 §:n mukaisesti.
 - Työvuorot suunnitellaan siten, että työntekijälle annetaan vähintään kaksi peräkkäistä vapaapäivää 3 vko:n aikana.
 - Työntekijälle on järjestettävä vähintään kaksi lauantain ja sunnuntain kestävä viikonloppuvapaata 6 vko:n ajanjaksolla, ellei tästä ole työn käynnissä pitämisen vuoksi välttämätöntä poiketa tai työntekijän kanssa toisin sovita.
- Uusi soveltamisohje: Perusteltuna syynä työvuorojen jakamiselle ei voida pitää työtä, jota tehdään vakiintuneiden työvuorojen puitteissa säännöllisesti tai vähimmäismitoituksen edellyttämänä. Esimerkiksi varhaiskasvatuksessa tai vanhusten hoivassa tulee työvuorot järjestää, ellei perusteltua syytä muuhun menettelyyn ole, yhdenjaksoisena. Yhdenjaksoisuudesta voidaan poiketa, jos esimerkiksi työtä ei ole tarjolla yhdenjaksoisten vuorojen järjestämiseen.
- Vuorokausilevon lyhentäminen 9 tuntiin paikallisesti sopimalla

Tekstimuutokset: perhevapaat

- Perhevapaauudistus huomioitu laajassa muodossaan:
 - Synnyttävällä vanhemmalla 40 raskausvapaapäivää ja 32 vanhempainvapaapäivää = 72 päivää.
 - Toisen vanhemman palkallinen aika nousi 32 päivään (ennen isyysvapaa 6 päivää).
 - Perhevapaaseen oikeutettujen piiri lainsäädännön mukainen (sisältää mm. adoptio- ja sateenkaariperheet)
 - Myös omaishoitovapaa mainittu (viittaus lakiin)
- Perhevapaan varsinaisen säännöllisen palkan laskentaohje.
- Tilapäinen hoitovapaa koskee myös etähuoltajaa.

Tekstimuutokset: palkkaus

- **Palveluslisät:**
 - Samankaltaisen työn määritelmän täsmennys: Samalla ammattialalla tehty työ on ainakin palveluslisään oikeuttavaa. Myös yhtä palkkaryhmää alemman työn työkokemus.
- **Tehtäväkohtaiset lisät:**
 - luottamusmiehen aloitteesta neuvotteluvollisuus tehtäväkohtaisten lisien perusteista.
- Epäpätevyysalennus 6% (ennen yhtä palkkaluokkaa alempi)
- Opiskelija-alennus (10%) koskemaan ainoastaan palkallista opintoihin kuuluvaa harjoittelua
- Siirtymäsäännöt: palkkaryhmän jäädessä erimieliseksi, voidaan kääntyä allekirjoittajajärjestöjen puoleen.
- Poistettu palkkasopimuksen viittaus ennen vuotta 1998 voimassaolleisiin siirtymäsäännöksiin.

Tekstimuutokset: vuosiloma

- Työehtosopimukseen tuotiin soveltamisohjekokonaisuus vuosilomalain mukaisista määräyksistä, jolloin tulee valvonnan piiriin:
 - antamisajankohta,
 - vuosilomien jakaminen,
 - työntekijän kuuleminen,
 - vuosiloman ajankohdasta ilmoittaminen
- Lisäksi vuosiloman jakamisesta erillinen nosto:
 - *Ilman sopimista 4 viikon kesäloma tai 1 viikon talviloma voidaan jakaa useampaan osaan tämän soveltamisohjeen mukaan vain erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa palvelun tarjoamista ei voida sijaisjärjestelyillä tai muilla toimilla taata.*

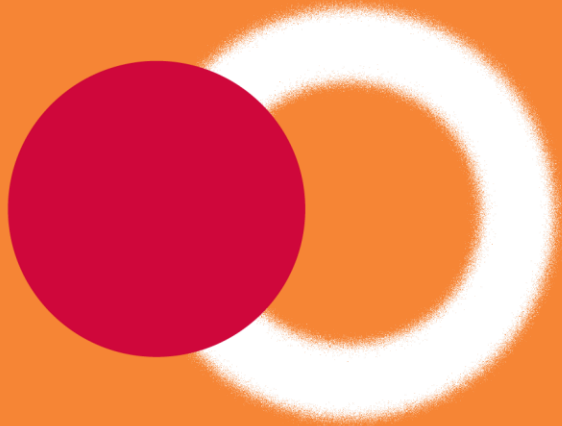
Tekstimuutokset sopimuksissa

- **Koulutussopimus:**
 - työhön liittyvän täydennyskoulutuksen tentit (esim. lääkehoitotentti) oikeus tehdä työajalla, myös niin sovittaessa tenttiin valmistautuminen työaikaan, jos nähdään tarpeelliseksi ja perustelluksi.
- **Luottamusmiessopimus:**
 - osa-aikatyö ei vaikuta vapautukseen, nopeutettu valinta muutosneuvotteluihin, oma puhelin (yli 80 edustettavaa), tiedonsaannin laajentuminen (vuokratyö ja alihankinta), irtisanomistilanteissa järjestön selvitys enemmistön suostumuksesta *viipymättä*.
- **Henkilökohtaista avustustoimintaa koskeva sopimus:**
 - palkkaryhmän valinnassa viitataan palkkaryhmittelyyn.
- **Työsuojeluvaltuutettua koskeva sopimus:**
 - Kokonaan uusi: vapautus, päätyösuojeluvaltuutetun asema ym.
 - Täydentää keskusjärjestöjen yhteistoimintasopimusta

Sopimuskauden työryhmät

1. Terveet ja tulokselliset työajat oppaan uudistaminen ja *selvitetään ketkä kuuluvat hälytysrahan piiriin.*
2. Palkkaselvitystyöryhmä, tilastotyöryhmä ja palkkaussopimuksen uudistustyöryhmä jatkavat, kuten allekirjoituspöytäkirjassa 5.3.2018 on sovittu.
3. Työhyvinvointityöryhmä, jonka sisältö muuten sama kuin aiemmin, lisäksi *teemat matka-aika ja etätöön periaatteet, lepotauko (taukopaikat ja joutuisa ruokailu) ovat osateemoina mukana työryhmätyössä.*
4. Työryhmä, joka *selvittää TES:n 25 §:n mukaista suojavaatetusta*

Kiitos!

JHL